

Številka: 35409-619/2022-2550-21

Datum: 20. 3. 2024

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi četrtega odstavka 128. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21 – ZureP-3, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 95/23 – ZIUOPZP) v povezavi s 101a. členom Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04-ZON-UPB2, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10) o obveznosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje za Občinski podrobni prostorski načrt 95 Južni trg, pripravljavcu plana, Mestni občini Ljubljana, Mestni upravi, Poljanska cesta 28, 1000 Ljubljana, naslednje

MNENJE

1. V postopku priprave Občinskega podrobnega prostorskega načrta 95 Južni trg je treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje.
2. V tem postopku ni bilo stroškov.

Obrazložitev

Pripravljavec plana, Mestna občina Ljubljana, Mestna uprava, Poljanska cesta 28, 1000 Ljubljana, je z vlogo, št. 3504-156/2017-58, z dne 22. 9. 2022, prejeto 26. 9. 2022, Ministrstvo, pristojno za okolje, (v nadaljnjem besedilu ministrstvo) zaprosil za mnenje po 128. členu Zakona o urejanju prostora (ZUreP-3) o obveznosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje za Občinski podrobni prostorski načrt 95 Južni trg (v nadaljnjem besedilu OPPN). Vloga je bila dopolnjena dne 26. 10. 2022.

Vlogi in njeni dopolnitvi je bilo priloženo gradivo:

- Pobuda za pripravo OPPN 95 – Južni trg (API ARHITEKTI d.o.o., št. elaborata: API-926/1358, maj 2022, dopolnitev oktober 2022);
- mnenje Zavoda RS za varstvo narave, št. 3563-0076/2022-2, z dne 26. 9. 2022.

Ministrstvo je v postopku pridobilo še:

- mnenje Zavoda za varstvo narave, št. 3563-0076/2022-4, z dne 17. 11. 2022;
- mnenje Ministrstva za zdravje s priložo št. 354-228/2021-7 (256), z dne 22. 11. 2022;
- mnenje Ministrstva za kulturo, št. 35012-185/2022-3340/7, z dne 5. 12. 2022.

Zaradi spremembe območja obravnave in načrtovanih ureditev je pripravljavec plana z dopisom, št. 3504-156/2017-105, z dne 4. 3. 2024, prejetim 5. 3. 2024, vlogo ponovno dopolnil.

Dopolnitvi vloge je bilo priloženo naslednje gradivo:

- Pobuda za pripravo OPPN 95 – Južni trg (API ARHITEKTI d.o.o., št. elaborata: API-926/1358, december 2023);
- mnenje Zavoda RS za varstvo narave, št. 3563-0076/2022-9, z dne 22. 1. 2024;
- mnenje Ministrstva za kulturo, št. 35012-185/2022-3340/12, z dne 17. 1. 2024.

Ministrstvo je v postopku pridobilo še:

- mnenje Zavoda za varstvo narave, št. 3563-0076/2022-11, z dne 23. 1. 2024;
- mnenje Ministrstva za zdravje s priložo št. 354-228/2021-12 (256), z dne 25. 1. 2024;
- mnenje Direkcije RS za vode, št. 35020-138/2022-9, z dne 9. 1. 2023.

Po 128. členu Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21 – ZureP-3, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 95/23 – ZIUOPZP; v nadaljnjem besedilu ZUreP-3), občina v postopku priprave OPPN prosi ministrstvo, pristojno za celovito presojo vplivov na okolje, za mnenje o obveznosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje, če presodi, da se z OPPN načrtuje prostorske ureditve, ki niso bile celovito presojane že pri pripravi OPN, in gre za take ureditve, ki bi bile poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje, v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, ali za ureditve, za katere je zahtevana presoja sprejemljivosti na varovana območja, ali za ureditve, ki bi lahko pomembneje vplivale na okolje. Skladno s petim odstavkom 128. člena ZUreP-3, ministrstvo, pristojno za celovito presojo vplivov na okolje, v 30 dneh po prejetju zaprosila, obvesti občino o obveznosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje.

Ministrstvo je gradivo preučilo in ugotovilo, da OPPN obsega enoti urejanja prostora z oznakama SL-198 in SL-203. Območje zajema več parcel v k. o. Ajdovščina, v skupni izmeri približno 1,7 ha. OPPN meji na zahodu na Slovensko cesto, na severu na niz stavb severno od Knafljevega prehoda, na vzhodu na Wolfovo ulico na jugu pa na Kongresni trg. Na območju je predvidena nadzidava stavb na parcelah št. 3149 in 3148, obe k.o. Ajdovščina (Slovenska cesta 28), dozidava stavbe na parceli št. 3150, k.o. Ajdovščina (Slovenska cesta 30), gradnja večstanovanjske stavbe na južnem robu Knafljevega prehoda (Modra hiša), dozidava stavbe Kazine z dvorano in spremljajočim programom (Akademija za glasbo). Na osrednjem delu območja je predvidena ureditev trga, ki povezuje Knafljev prehod s Kongresnim trgom, na vzhodnem robu novonastalega trga pa se načrtuje še novogradnja hotela in novogradnja stavbe za potrebe Medicinske fakultete. Pod osrednjim delom območja OPPN je v dveh kletnih etažah predvidena gradnja garažne hiše z uvozom preko obstoječe rampe garažne hiše pod Kongresnim trgom.

Pripravljaivec plana je predložil mnenje Zavoda RS za varstvo narave (v nadaljevanju ZRSVN), št. 3563-0076/2022-2, z dne 26. 9. 2022, na podlagi dopolnjene pobude pa je pridobil še mnenje št. 3563-0076/2022-9, z dne 22. 1. 2024. Iz obeh mnenj ZRSVN je razvidno, da OPPN in območje njegovega daljinskega vpliva ležita izven posebnega varstvenega ali zavarovanega območja. ZRSVN zato meni, da za OPPN ni treba izvesti presoje sprejemljivosti na varovana območja narave po 101. členu Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04-ZON-UPB2, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10; v nadaljevanju ZON), s čimer se strinja tudi ministrstvo.

Ministrstvo je v postopku preučilo tudi obstoj drugih okoljskih razlogov za uvedbo celovite presoje vplivov na okolje in v skladu s 3. členom Uredbe o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 9/09; v nadaljnjem besedilu Uredba o merilih) pridobilo mnenja ZRSVN (št. 3563-0076/2022-4, z dne 17. 11. 2022, prejeta 17. 11. 2022 in št. 3563-0076/2022-11, z dne 23. 1. 2024, prejeta 23. 1. 2024), Ministrstva za zdravje, ki je posredovalo mnenje Nacionalnega inštituta za javno zdravje (v nadaljevanju NIJZ) (št. 354-228/2021-7 (256) z dne 22. 11. 2022, prejeta dne 25. 11. 2022 in št. 354-228/2021-12 (256), z dne 25. 1. 2024, prejeta 29. 1. 2024), Ministrstva za kulturo (št. 35012-185/2022-3340/7, z dne 5. 12. 2022, prejeta 6. 12. 2022 in št. 35012-185/2022-3340/12, z dne 17. 1. 2024, prejeta dne 5. 3. 2024) in Direkcije RS za vode (35021-138/2022-9, z dne 9. 1. 2024, prejeta 12. 1. 2024).

ZRSVN je v mnenju št. 3563-0076/2022-4, z dne 17. 11. 2022, prejetem 17. 11. 2022 in mnenju št. 3563-0076/2022-11, z dne 23. 1. 2024, prejetem 23. 1. 2024 navedel, da OPPN leži izven naravnih vrednot in območij, pomembnih za biotsko raznovrstnost. OPPN v delu, na območju

obstoječe rampe garažne hiše pod Kongresnim trgom, kjer je predviden skupni uvoz v načrtovano podzemno garažo, meji na naravno vrednoto Ljubljana – park na Kongresnem trgu, ident. št. 7788. ZRSVN ocenjuje, da izvedba OPPN ne bo pomembno vplivala na naravne vrednote in biotsko raznovrstnost, zato meni, da celovite presoje vplivov na okolje ni treba izvesti.

Ministrstvo za zdravje je v postopku posredovalo mnenji NIJZ, št. 354-228/2021-7 (256) z dne 22. 11. 2022, prejeto dne 25. 11. 2022 in št. 354-228/2021-12 (256), z dne 25. 1. 2024, prejeto 29. 1. 2024, s katerima soglaša. Iz mnenj je razvidno, da izvedba OPPN, kot je prikazano v predloženi dokumentaciji, ne bo povzročila tolikšnih sprememb posameznih sestavin okolja (kakovost zunanjega zraka, obremenjenost okolja s hrupom, nastajanje padavinskih in odpadnih komunalnih voda, oskrba s pitno vodo, ravnanje z odpadki), da bi te pomembno vplivale na zdravje in počutje ljudi.

Direkcija RS za vode je v mnenju, št. 35020-138/2022-9, z dne 9. 1. 2024, prejetem 12. 1. 2024 navedla, da območje OPPN ne leži ob vodotoku in ne sega na vodna in priobalna zemljišča. Območje ni poplavno ali erozijsko ogroženo. Z območja OPPN se bo odvajala meteorna in komunalna odpadna voda. Območje leži na širšem vodovarstvenem območju z oznako VVO III A, na podobmočju z milejšim vodovarstvenim režimom, določenim z Uredbo o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja (Uradni list RS, št. 43/15, 181/21, 60/22 in 35/23 – odl. US). Direkcija RS za vode meni, da je zaradi obsežnosti predvidenih posegov, gradnje podzemnih garaž, globine gradbenih posegov in predvidene navezave na sosednjo podzemno garažo ter zaradi morebitnih dodatnih tveganj (dejavnosti Medicinske fakultete) priporočljivo izvesti analizo tveganja za onesnaženje podzemne vode, ki bo podala zaščitne ukrepe v času gradnje in v času obratovanja. Direkcija RS za vode meni, da ob upoštevanju področnih predpisov in smernic ter ob upoštevanju zaščitnih ukrepov iz analize tveganja za onesnaženje podzemne vode OPPN ne bo imel verjetno pomembnega vpliva na okolje z vidika upravljanja z vodami.

Ministrstvo za kulturo je podalo mnenje, št. 35012-185/2022-3340/7, z dne 5. 12. 2022, prejeto 6. 12. 2022, v katerem je navedlo, da se na območju OPPN nahajajo enote registrirane kulturne dediščine Ljubljana – Mestno jedro (EŠD 328), Ljubljana – Arheološko najdišče (EŠD 329), Ljubljana – Kongresni trg (EŠD 368), Ljubljana – Palača Kazina (EŠD 917), Ljubljana – Hiša Slovenska 28 (EŠD 18652), Ljubljana – Hiša Slovenska 30 (EŠD 18653) in Ljubljana – Širše območje Plečnikovih ureditev in spomenikov (EŠD 30842). Ministrstvo za kulturo meni, da je za OPPN treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje, saj glede na načrtovane ureditve ter varstveni režim in stanje dediščine obstaja verjetnost pomembnejših vplivov plana na kulturno dediščino. V obrazložitvi je navedlo kot razlog zlasti gradnjo večstanovanjskega objekta (Modra hiša), ki z lokacijo onemogoča vzpostavitev povezave Knafljevega prehoda in Kongresnega trga v enovit odprti mestni prostor, ter gradnjo podzemne garaže, ki posega na območje režima Odloka o razglasitvi del arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani za kulturne spomenike državnega pomena (Uradni list RS, št. 51/09, 88/14, 16/16, 76/17, 17/18 in 74/21).

Na podlagi dopolnjene pobude je Ministrstvo za kulturo podalo še mnenje št. 35012-185/2022-3340/12, z dne 17. 1. 2024. Iz mnenja je razvidno, da Ministrstvo za kulturo ni spremenilo svojega stališča glede izvedbe celovite presoje vplivov na okolje z vidika kulturne dediščine. V mnenju je navedlo, da območje OPPN sega v vplivno območje izbranih Plečnikovih del v Ljubljani, vpisanih na seznam svetovne kulturne in naravne dediščine UNESCO. Na podlagi mednarodnih zavez Republike Slovenije ob vpisu Plečnikove Ljubljane na Unescov seznam svetovne dediščine (Decision 44 COM 8B.45 iz leta 2021) ter Odloka o razglasitvi del arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani za kulturne spomenike državnega pomena (Uradni list RS, št. 51/09, 88/14, 16/16, 76/17, 17/18 in 74/21) je treba za vse razvojne projekte znotraj območja razglasitve ali njegovega vplivnega območja izvesti presojo vplivov na dediščino (Heritage Impact Assessment; v nadaljevanju HIA). Ministrstvo za kulturo pripravljavcu plana priporoča, da pristopi k pripravi HIA za predmetni OPPN že v zgodnji fazi načrtovanja, vzporedno s pripravo prostorskega akta, in jo vključi v postopek celovite presoje vplivov na okolje kot njen sestavni del.

Ministrstvo je po pregledu gradiva in mnenj, na podlagi meril iz 2. člena Uredbe o merilih, ki se nanašajo na značilnosti plana, značilnosti vplivov ter pomen in ranljivost območij, ki bodo verjetno prizadeta, ugotovilo naslednje:

- Z OPPN se načrtuje gradnja novih večstanovanjskih stavb, poslovnih stavb, hotelskih in gostinskih stavb, stavb za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo ter garažnih stavb. V sklopu ureditve se načrtuje tudi ureditev trga in rušitev dela obstoječih stavb.
- Območje je pretežno namenjeno osrednjim območjem centralnih dejavnosti (CU), v manjšem delu pa drugim prometnim površinam (POd), namenska raba prostora se ne spreminja.
- Na podlagi javno dostopnih podatkov (vir: ARSO, Atlas okolja) OPPN ne sega v območja naravnih vrednot in območja, pomembna za biodiverzitetu. Ministrstvo se strinja z ugotovitvami iz mnenj ZRSVN št. 3563-0076/2022-4 z dne 17. 11. 2022 in št. 3563-0076/2022-11 z dne 23. 1. 2024, da vplivi izvedbe OPPN na ta območja ne bodo bistveni.
- OPPN ne posega na območja kmetijskih zemljišč in gozdov.
- Z OPPN se ne načrtujejo posegi in dejavnosti, zaradi katerih bodo nastali pomembni vplivi na zdravje ljudi, kar je v mnenjih, št. 354-228/2021-7 (256) z dne 22. 11. 2022 in št. 354-228/2021-12 (256) z dne 25. 1. 2024, ugotovil tudi NIJZ. Ministrstvo se z ugotovitvami iz mnenj NIJZ strinja.
- Na podlagi javno dostopnih podatkov (vir: Direkcija RS za vode, Atlas voda) območje OPPN ni erozijsko ali poplavno ogroženo. OPPN ne sega na vodna ali priobalna zemljišča, na območju ni vodotokov, zato pomembnih vplivov na ta območja ni pričakovati, kar je v svojem mnenju (št. 35020-138/2022-9, z dne 9. 1. 2024) ugotovila tudi Direkcija RS za vode. Ministrstvo se z navedenimi ugotovitvami Direkcije RS za vode strinja.
- OPPN leži v širšem vodovarstvenem območju z oznako VVO III A, ki ga določa Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja (Uradni list RS, št. 43/15, 181/21, 60/22 in 35/23 – odl. US). Iz mnenja Direkcije RS za vode, št. 35020-138/2022-9, z dne 9. 1. 2024 je razvidno, da je zaradi obsega in vrste posegov, njihove globine in morebitnih dodatnih nepredvidenih tveganj treba izdelati analizo tveganja za onesnaženje podzemne vode, ob upoštevanju izsledkov le te ter ob upoštevanju področnih predpisov in smernic pa izvedba OPPN ne bo pomembno vplivala na področje upravljanja z vodami. Ne glede na ugotovitve iz mnenja Direkcije RS za vode ministrstvo meni, da lahko zaradi obsega načrtovanih posegov, globine posegov, gradnje podzemne garažne hiše in morebitnih drugih posegov s tveganjem za onesnaženje podzemne vode ter zaradi kumulativnih vplivov z obstoječimi posegi (obstoječa garažna hiša pod Kongresnim trgom) nastanejo pomembni vplivi na podzemne vode, zaradi česar je treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje. V okviru postopka celovite presoje vplivov na okolje in priprave okoljskega poročila se upoštevajo izsledki iz analize tveganja za onesnaženje podzemne vode.
- Na podlagi javno dostopnih podatkov (vir: Ministrstvo za kulturo, GisKD pregledovalnik) OPPN sega na območje naslednjih enot registrirane kulturne dediščine: naselbinska dediščina Ljubljana – Mestno jedro (EŠD 328), spomenik Ljubljana – Arheološko najdišče (EŠD 329), vplivno območje spomenika Ljubljana – Kongresni trg (EŠD 368), spomenik Ljubljana – Palača Kazina (EŠD 917), stavbna dediščina Ljubljana – Hiša Slovenska 28 (EŠD 18652), stavbna dediščina Ljubljana – Hiša Slovenska 30 (EŠD 18653) in vplivno območje spomenika Ljubljana – Širše območje Plečnikovih ureditev in spomenikov (EŠD 30842). Navedeno je v mnenju, št. 35012-185/2022-3340/7, z dne 5. 12. 2022, ugotovilo tudi Ministrstvo za kulturo, ki meni, da obstaja verjetnost pomembnih vplivov OPPN na kulturno dediščino. Ministrstvo za kulturo je na podlagi dopoljenega gradiva, v mnenju št. 35012-185/2022-3340/12, z dne 17. 1. 2024 navedlo še, da je zaradi posegov v območje in vplivno območje kulturne dediščine na Unescovem seznamu svetovne dediščine, načrtovanih z OPPN, treba izvesti HIA. HIA je sestavni del celovite presoje vplivov na okolje. Ministrstvo se strinja z ugotovitvami iz mnenj Ministrstva za kulturo, da je za OPPN treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje, katere sestavni del je tudi HIA.
- Ministrstvo meni tudi, da bodo zaradi intenziviranja izrabe prostora in umeščanja novih dejavnosti v prostor nastali kumulativni vplivi načrtovanega OPPN z obstoječimi in načrtovanimi prostorskimi ureditvami, ki jih je treba oceniti v postopku celovite presoje vplivov na okolje.

Na podlagi gradiva, javno dostopnih podatkov in meril iz 2. člena Uredbe o merilih ministrstvo ugotavlja, da bo izvedba OPPN lahko pomembno vplivala na okolje, zato je zanj treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje.

V skladu z zgoraj navedenim je ministrstvo ugotovilo, da je za OPPN treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje po določilih 128. člena ZUreP-3. Presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na varovana območja narave po 101. členu ZON ni treba izvesti.

Pripravila:

Mojca Lenardič
Podsekretarka

dr. Tanja Pucelj Vidovič
Vodja Sektorja za okoljske presoje

Priloge:

- mnenje Zavoda za varstvo narave, št. 3563-0076/2022-4, z dne 17. 11. 2022
- mnenje Zavoda za varstvo narave, št. 3563-0076/2022-11, z dne 23. 1. 2024;
- mnenje Ministrstva za zdravje s prilogo št. 354-228/2021-7 (256), z dne 22. 11. 2022
- mnenje Ministrstva za zdravje s prilogo št. 354-228/2021-12 (256), z dne 25. 1. 2024;
- mnenje Ministrstva za kulturo, št. 35012-185/2022-3340/7, z dne 5. 12. 2022
- mnenje Ministrstva za kulturo, št. 35012-185/2022-3340/12, z dne 17. 1. 2024
- mnenje Direkcije RS za vode, št. 35020-138/2022-9, z dne 9. 1. 2023.

Vročiti (elektronsko):

- Mestna občina Ljubljana, Mestna uprava, Poljanska cesta 28, 1000 Ljubljana, glavna.pisarna@ljubljana.si

V vednost (elektronsko):

- Zavod RS za varstvo narave, OE Ljubljana, zrsvn.oelj@zrsvn.si
- Ministrstvo za zdravje, Direktorat za javno zdravje, gp.mz@gov.si
- Ministrstvo za kulturo, Direktorat za kulturno dediščino, gp.mk@gov.si
- Direkcija RS za vode, Sektor območja srednje Save, gp.drsv-lj@gov.si